

RENASANS NOMOYONDALARI.

Solijonova Munira Farohiddin qizi

Ijtimoiy va amaliy fanlar fakulteti

“Musiq” ta’lim yo’nalishi 3- bosqich talabasi

Botirova Xilola :Ilmiy raxbar

Ijtimoiy va amaliy fanlar fakulteti

“Musiq” ta’lim yo’nalishi o’qituvchisi

ANNOTATSIYA

Hozirgi yozgan maqolam aynan hozir zamonamiz renasanslarini yoritganman. Bunda chet el bastakorlar hamda kompazitorlarini uyg’onish davrida erishilgan yutuqlari va hozirgi, xalqaro va oldingi musiqa davrlarini to’liq yoritganman. Bobomiz Temuriylar davrida ham shunday renasans namoyondalari bo’lib o’tgan ular ham aynan shunday bosqichlarni bosib o’tganlar. Madaniyatimizni ham boyishiga katta hissa qo’shgan.

Kalit so’zi: Renasans, ilmiy anomatiya, Yevropa, Epikur, Sitseron, ijtimoiy-tarixiy, Targ’ibotchilar, Tashviqotchilar, Teotsentrik, antroposentik

АННОТАЦИЯ

Статья, которую я только что написал, как раз сейчас охватывает эпохи возрождения нашего времени. В то же время я всесторонне освещал ренессанс зарубежных композиторов и композиторов, а также нынешнюю, международную и доисторическую музыкальные эпохи. Такой ренессанс произошел во времена нашего деда Тимуридов, они прошли точно такие же этапы. Он также внес большой вклад в обогащение нашей культуры.

Ключевые слова: эпоха Возрождения, научная аноматика, европеец, Эпикур, Цицерон, социально-историческое, пропагандисты, агитаторы, Теоцентрический, антропоцентрический

ANNOTATION

The article I have just written is just now covering the renaissances of our time. At the same time, I have provided full coverage of the renaissance of foreign composers and composers and the current, international and prehistoric music eras. Such a renaissance took place during the time of our grandfather Timurids, they went through exactly the same stages. He also made a great contribution to the enrichment of our culture.

Keywords: Renaissance, scientific anomatics, European, Epicurus, Cicero, socio-historical, Propagandists, Agitators, Theocentric, anthropocentric

Renasans nomoyondalari.

Renasans faransuscha renaissayse-uyg`onish insoniyat ma`naviy taraqqiyotidagi uyg`onish davri. Bizning xalqimiz o`z tarixida ikki bor anashunday Renasansni yaratgan. Birinchisi ilk o`rta asrlarda, ikkinchisi sa sohibqiron Amir Temur va temuriylar davrida ro`y bergan va insoniyat taraqqiyotida katta ahamyatga ega bo`lgan Bugungi kunda yurtimizda uchinchi renasans davrining ilk bisqichi izlari qadimgi Italiyaga borib taqaladi. Renasans poydevori yaratilmoqda XIII asrdan beri Yevropada renasans davri boshlandi. Tabiiyki ushbu ijtimoiy-tarixiy jarayon Yevropaning turli maktablarida turlicha kechadi. Renasans davri Yevropada uch asosiy bosqichni (XIV asr) yrtuklik bosqichi (XV asr) va oxirlab qolgan so`ngi bosqich (XVI asr) ni o`z ichiga oladi va hu asrni bosib o`tdi. Renasans o`zining ilk bosqichida butun Yevropani emas balki uning eng rivojlangan mintaqalarini qamrab oladi. Renasans davrining ilk bosqichi izlari qadimgi Italiyaga borib taqaladi. Renasans g`oyalari qadimgi Italiyada XII asrdayoq vujudga kelgan edi. Bu paytda Yevropaga xos xususiyat kasb etadi. Bu paytda Yevropaning qator rivojlangan mamlakatlarida hunarmandchilik va savdo sotiqning tez rivojlanishi boshlanadi. Xuddi shumimg uchun ham ranasans o`zining ilk bosqichida sof Italiyanchavoqea edi. O`z taraqqiyotining ilk bosqichida u butun Yevropaga xos xususiyat kasb etadi. Bu paytda Yevropaning qator rivojlangan mamlakatlarida hunarmandchilik va savdo sotiqning tez rivojlanishi boshlandi. Kishilarning turmush tarzi muhim ijobiy o`zgarishlar sodir bo`la boshladi. Renasans davri o`ziga xos yangi madaniyatni yaratdi. Ushbu madaniyat nafaqat dinga, balkim ilm va fan sifatida e`tirof etiladi. Matematikada Simvolik begilar qabul qilindi, ilmiy anomatiya va Fiziologiya asoslarini fan sifatida o`rganish boshlandi, kimyo va asrtanomiyada katta yutuqlarga erishdi, ranasans davriga kelib hristian dini o`zining mafkuraviy hukumronlik mavqeini yo`qota boshladi, ijtimoiy turmushning barcha sohalarida din va cherkovning zo`ravonlik ta`siri barxam topildi. Bunday keskin burulush faqat fan, falsafa san`at va adabiyotdagina emas balki xristian dinining o`z qobig`ida ham ro`y berdi, ya`ni qadimgi yunon faylafuflari Aflotun va Arostu falsafasi qayta taxlil qilina boshlandi. Neoplatonizm sitoklar falsafasi Epikur va Sitseron qarashlariga qiziqish kuchaydi. Renasans eng avvalo antic zamoning madaniy va falsafiy merosiy haqida erkin fikr yuborish har qanday qoidalarining o`zgarmas mutloq haqiqat deb qarashdan voz kechish inson bisotida mavjud bo`lgan qobilyat va istedodni erkin namoyish qilish uchun vujudga kelgan imkoniyat edi. Huddi shuning uchun barcha ijod ahli yopiq maktablar namoyondalari emas balki mustaqil tadqiqotchi sifatida harakat qila boshladi. Har bir tadqiqotchining o`ziga hos bayon qilish. Targ`ibotchilari va Tashviqotchilari shaxar aholisini yuqori tabaqalari yirik ish bilarmonlar meshchanlar Yuqori ma`lumotga ega bo`lgan ziyolilar endi renasans davri madaniyati inson parvarlik g`oyalari bilan yog`rilgan va falsafani insoniy eng oliy qadiryat ekanini har tomonlama isbotlashga urundi. Huddi shu davrga kelib ijtimoiy munosabatlarni baholashni yangi insoniylik me`zoni vujudga keldi. Insonniylik

ajdodlar yaratgan madaniy-ma'naviy merosni o'zlashtirish qobiliyati bilan belgilandi. Olamni teotsentrik tushunishdan antroposentik tushunishga o'tildi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://ru.m.wikipedia.org>.
2. "Jaxon musiqa tarixi" R. Tursunova G. Tursunova
3. Uyg'onish davri musiqasi
4. Sh. Mirziyoyev "Yangi O'zbekiston strategiyasi" - Toshkent: "o'zbekiston" nashri 2021. 458-b

